

V diskusiji se poglubi pojmovanje in umevanje vprašanih in problemov, ki jih je razvil predavatelj. Vse se začrta bolj ostro in jasno: česar mogoče ta ali oni ni pravilno razumel, se natančneje obdela. Tako se delavstvu omogoči, da si osvóji snov, podano v predavanju. Diskusija na razvija tudi v največji meri samostojno mišljenje in razsojanje ter bistri razum. Obenem omogoča vsakemu da izrazi svoje pomisleke zoper izvajanja predavatelja ter nekako duhovno spoji predavatelja z delavstvom, ki izmenjujeta svoje misli.

Tečaj se ni mogel doslej še nobeden ustvariti, ker je bilo delavstvo še premalo navezano na Delavsko ljudsko visoko šolo in ker še ni pravega jedra slušateljev, ki se šole počasi tvori. Voditelj tečaja bi za enkrat bilo dovolj in kakor hitro se bo delavstvo nekoliko razgibalo, se otvorijo posamezni tečaji iz narodnega gospodarstva, iz fizike, računstva, splošno naobrazovalni tečaj itd.

S prvimi uspehi Delavske ljudske visoke šole smo lahko zadovoljni, ker je dosegla več kakor vsi dosedanja poizkusi. Upoštevati pa moramo, da je vse to le upanje in iskanje, da je to le prvi začetek in prvi poizkus.

(Dalje prih.)

Šolski odri in pevski zbori.

—do Šolski oder v Trebnem. Dne 15. aprila in 6. maja se je urizorila otroška igra s petimi: »Ptičji kralj«. Obilna udeležba in smoten in moralen uspeh je viden dokaz, da so se šolarske prireditve občinstvu priljubile. V korist Jugoslov. Matice se je na šolskem odru dvakrat igrala Finžgarjeva drama »Razvalina življenja«. Ad hoc sestavljen diletantski odsek je izborna rešil svojo nalogo, za kar mu bodi tem potom izrečena najprisrčnejša zahvala.

Delo za šoli odraslo mladino.

—poš Barje (Ljubljana). 6. t. m. se je igralo na tukajšnjem šolskem odru desetič v tekočem šolskem letu. Nastopala je barjanska izvenšolska mladina z trodejanško »Vražje«. Kateri izmed igralcev je bil vreden večjega priznanja, to je težko izreči. Priznati se morajo, da Barjani ljubijo šolo in omiko. Kaj se pravi kmečke fante in dekleta učiti igrati, to ve vsakdo, ki ima kaj posla s tem. Niti šest dobrih vaj ni bilo in že so nastopili z igro tako dobro, da zaslužijo pohvalo. Nastopil je tudi pevski zbor. Moški so odpeli Volaričev: »Zvečer« z bariton solo, ženske pa Bajukovo: »Jaz na vrtec bom kopala« (s sopran solo). Vzored je bil lep in užitek poln. Pa ne da bi kdo mislil, da se Barjane priganja k vajam in predstavam. Sami prosijo in ljudstvo vedno povrašuje: »Kaj pa se bo spet igralo?« Zato je učiteljstvo primorano delati in rado dela, ker priznanje daje zelo dobro obiskane predstave. Pa še nekaj. Kako so Barjani »nadesirani« že, si lahko vsak ustvarja svoje mnenje pod temi dejstvi. Igralo se je desetkrat šest iger in pelo se je »Vasovalca«, »Zvečer« ter še več drugih narodnih pesmi. In vse to so proizvajala kmečka grla, ki imajo voljo izpolniti število predstav do koncem šolskega leta še najmanj za dve.

Naša gospodarska organizacija.

TVORNICI UČIL IN ŠOLSKIH POTREBŠČIN V LJUBLJANI.

Vse člane, ki še niso vplačali polnega deleža ali mogoče vpisnine, prosimo, da isto čim prej poravnajo. Istotako nam nekateri člani še niso vposlali podpisane pristopne izjave. Prosimo, da to takoj store, ker drugače jim ne moremo in ne smemo vročiti zadružnih izkaznic. Članstvo v zadnjem času rapidno narašča, posebno med učiteljstvom na bivšem Štajerskem; znak, da se tovariši zavedajo velikega gospodarskega pomena novo ustanovljene zadruga. Le tako naprej. Kajti čim več nas bo, tem močnejši bomo, tem prej se uresničijo naša stremjenja do gospodarski osamosvojitvi po urejeni gospodarski organizaciji, ki je neobhodno potrebna v svrhu realizacije onih idej, ki so predvidene v našem gospodarskem programu. Od mnogih šolskih vodstev in tovarišev iz cele Slovenije, pa tudi iz Hrvatske in Srbije dobivamo razna vprašanja radi učil, cenikov itd. Vsem tem interesiranim sporočamo, da tvornica vsled nastalih tehniških ovir sedaj še ni v obratu, ampak izvršuje se vsa pripravljala dela, ki so potrebna za otvoritev tega tako važnega zavoda. V najkrajšem času, kakor hitro bodo stroji montirani, se otvori lesni oddelek, kjer se bodo izdelovale razne šol-

ske potrebščine kakor najmodernejše table, omarice za učila, ravnila, šestila in trikotji za table, najpraktičnejša stojala za zemljevide, dalje razna učila, ki spadajo v to stroko, predvsem ona za računski, geometrijski, risarski in nazorni pouk. Obenem se tvori tudi del prirodopisnega oddelka, predvsem oddelek za preparate. Z izdajanjem prirodopisnih slik se bo kasneje pričelo. Za tem se otvorijo sukcesivno tudi fizikalni, zemljepisni, zgodovinski in drugi oddelki. Vse to od stopnje do stopnje. Zato prosimo vsa šolska vodstva in tovariše nekoliko potrpljenja. Cenikov spočetka ne bomo mogli izdajati, pač pa bomo potom našega strokovnega lista vsa šolska vodstva obveščali, kateri oddelek že deluje in kaj izdeluje. Na ta način si bodo šolska vodstva lahko nabavila polagoma vsa potrebna učila in druge potrebščine za šolo. Vsako leto naj se skrbi za to, da se votira gotova vsota v proračun za učila in tako se bodo v par letih vse šole preskrbele z najpotrebnejšimi učnimi pripomočki in potrebščinami. Zelo dobro in koristno bi bilo za zadrugo, če nam šolska vodstva oziroma tovariši o priliki sporoče, katera učila jim manjkajo in jih najnujnejše, potrebujejo, da si tako napravimo seznam istih, ki jih bomo skušali čim prej proizvajati. Sprejemamo tudi razne načrte in iznajdbe praktičnih učil za posamezne predmete. Kajti le v skupnem delu bo rasla naša gospodarska moč in prepričani smo, da je tu edino stanovsko-zavedno učiteljstvo onaj stebler in ona sila, ki bosta dvignila zavod na višek svoje popolnosti. Tvornica, brez sodelovanja celokupnega učiteljstva bi bila mrtvo rojeno dete, ker je tu edino učiteljstvo poklicano, da sodeluje in pomore, potem nie sebi in mladini do višje in popolnejše izobrazbe. Zatorej vsi, ki čutite potrebo sodelovanja, na ta ali oni način — krepko na delo!

—g Članar na in darila za učiteljski konvikt. Tov. Viljem Zirkelbach iz Trebnje nad Škofjo Loko 10 Din.

—g Darila »Učiteljskemu konviktu v Ljubljani, 7% obveznice državnega investicijskega osojila (s kuponji od meseca marca 1923): Kristina Doljakova, učiteljica v pokoji v Ljubljani, 1 à 100 Din; Marija Marokova učiteljica v Ljubljani, 1 à 100 Din; skupaj 2 obveznici à 100 Din in prej izkazanih 99 obveznic à 100 Din, skupaj 101 obveznica à 100 Din = 10.100 Din, Srčna hvala!

Iz naše stanovske organizacije.

Iz poverjeništvu UJU v Ljubljani.

+pov. Nujno za vsa okrajna društva! Javite čimprej imena predsednikov, podpredsednikov in tainikov in sumarično število članov posameznih društev (stanje s 1. junijem t. l.), ker moramo javiti na centralo zaradi letnega poročila na glavni skupščini. — Strokovno tainištvo UJU Ljubljana.

+pov. Vsem okrajnim društvom! Po sklepu ožjega sosveta na seji dne 14. aprila t. l. se vrši na podlagi izjav okrajnih društev letošnja pokrajinska skupščina UJU poverjeništvu Ljubljana v prvi polovici julija v Ptuj. Točen datum se določi pozneje. Za to skupščino je voliti delegate, in sicer volijo posamezna društva na vsakih 50 članov po enega delegata in enega namestnika (glej Poslovnik § 28. b), § 29., § 38.). Člani delegacije so tudi vsi predsedniki okrajnih društev in namestniki ki jih sami določijo. Tudi te je prijaviti. — Delegate in namestnike je prijaviti najkasneje do 30. junija t. l. strokovnemu tainištvo. Društva, ki ne prijavijo redno in točno svojih delegatov in namestnikov, nimaio pravice do zastopstva na pokrajinski skupščini.

Nadalje opozarjamo okrajna društva na določbe poslovnika v l. zvezku »Stanovsko-strokovne knjižnice« glede:

a) predlogov za stalne člane odsekov (§ 21. e. k — § 37.);

b) prijave govorov in predlogov za skupščino (§ 23. a);

c) legitimacij za delegate in člane odsekov (§ 18., § 80.). (Legitimacije izdajo topot okrajna društva sama).

Predvsem naj okrajna društva, ker ni bilo mogoče sklicati seje šijega sosveta pošljejo čimprej predloge za referate in zajedno referente za skupščino.

Vse udeležence, ki bodo potovali en del vožnje na državni železnici, opozarjamo da si pravočasno priskrbe uradniško legitimacijo za 50% popust, ki jo dobijo pri ravnateljstvu državne železnice v Zagrebu. Glede prošnje, kolektivne itd. je vpregledati odlok ki so ga dobila svo-

ječasno šolska vodstva — Za popust na lužni železnici bomo poskrbeli pravočasno tukaj. UJU poverjeništvu Ljubljana.

BLAGAJNIKOM OKR. UČITELJSKIH DRUŠTEV!

Tovariše blagajnike prosimo, da nam nakažejo članarino za l. četrtletje. Doslej se je odzvalo samo par društev. Razumemo težavni materialni položaj našega članstva. Toda čim dalje bomo odlašali, tem več se bode nabralo in tem težje bomo plačali. Prosimo torej storite svojo dolžnost tekom tega meseca.

Stroške za l. zvezek stanovsko strokovne knjižice so poravnala šele 4 društva. Naj bi se odzvala še ostala, ker je že II. zvezek v tisku.

Glavno blagajništvo.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

+§ Logaški krožek okr. učit. društva vabi svoje člane k zborovanju, ki bode v nedeljo, dne 27. maja ob 10. uri dopoldne v Žireh z običajnim dnevnim redom. Popoldne ob 3. uri odkritje spomenika pok. tov. Božiča. Tovariši(ice), ki določenega zneska za spomenik še niso dali, se naprošajo, da to čimprej store. Ker praznuje okrajno učiteljsko društvo petindvajsetletnico obstanka, je pričakovati polnoštevilne udeležbe. — Predsednik.

+ MARNBERŠKO UČIT. DRUŠTVO je imelo svoj redni občni zbor dne 5. aprila 1923 v Pod Velki.

Pri otvoritvi pozdravi tov. predsednik novega člana D. Delkina in gosta tov. Rustio kateremu izreče zahvalo za odstop zborovalnega lokala. Želi tov. Iv. Štiblerju, ki je stopil v pokoj — še mnogo mirnih in srečnih let. Poslovi se ta dan od društva in učit. stanu tudi Anka Womerjeva. Bila nam je vedno mila in ljuba tovarišica. Njen vesel značaj nam je pripravil marsikatero prijetno urico tako na naših zborovanjih kakor na njenem gostoljubnem domu. Vrli naši tovarišici naj bo sreča mila vsepovsod — vendar so naše iskrene želje, da jo vidimo tudi nadalje pogosto med nami. — Nadalje se spominja smrti dr. Tavčarja in njegovih velikih zaslug kot pisatelj in politik ter smrti dr. Vrstovška, ki ima posebno za naše obmejno šolstvo ob času prevrata brezdvomno obilo zaslug.

Poročilo tajnice tov. Ivanke Vidmarjeve — iz katerega posnamemo, da je bilo v 1922. l. 38 članov izmed teh je eden časten član. V tekočem letu je došel 1 nov. a odšlo je 5 članov. Društvo je zborovalo petkrat; enkrat je bilo skupno zborovanje z mežiškimi in slovenigraškimi učiteljskim društvom v Dravogradu. Predavani je bilo net, za konvikt se je nabralo 170 Din. Obširno in natančno poročilo, iz katerega je bilo jasno razvidno društveno delovanje v letu 1922., se vzame z zadovoljstvom in zahvalo na znanje.

Blagajniško poročilo marljivega tov. I. Robiča se vzame s priznanjem na znanje. Istotako se vzame na znanje poročilo zastopnika v okrajnem šolskem svetu tov. S. Viherja — ter se ga naprosi, da tudi nadalje zastopa naše interese.

Novi odbor: Soglasno so izvoljeni: predsednik I. Womer, podpreds. J. Golob, tainica I. Vidmarjeva, nam. Mara Černovšek, blag. I. Robič, nam. M. Pivc, knjižn. M. Lešnik, nam. F. Lešnikova. Odbor: S. Viher, I. Krajinik, U. Hauptman, nam. Runovc A. Pregl, računov. F. Witzman in F. Iglar. Za poročevalca o šolskih vrstovih se izvolita tov. Viher in Hauptman.

Predavanja: Zemljevid domačega kraja Brezno (uvod v zemljepis) razkazuje in pojasnjuje tov. Krajinik. Tov. Visočnik: »Življenje kot najdražje — je najhujši boj — in zahteva najresnejše priprave«. Predavanje je bilo realistično iz življenja vzeto. Našel je lahko vsakdo zdravo zrnó na tem potovanju po trnlevi poti življenja in prišel do sklepa, da življenje zahteva, da bo vredno življenja — najskrbnejšo pripravo.

Sklene se: 1. Za rez. sklad se daruje iz društvene blagajne 50 Din. 2. Za ustanovitev učiteljske podružnice F. Saveza se izvolijo: tov. Golob Delkin in Pivc.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani. Odgovorni urednik: Franc Štrukelj. Last in zal. UJU — poverien. Ljubljana.

Varujte otroke!

Če so razdrapani že Vaši živci, obranite pred tem vsaj deco! Otroci naj pijejo le „ŽIKO“!

Štev. 675—680/P.1.

RAZPIS NADUČITELJSKIH IN UČITELJSKIH SLUŽB.

Z dovoljenjem višjega šolskega sveta se v tukajšnjem okraju razpisujejo v stalno namestitev naslednje nadučiteljske in učiteljske službe:

1. Sv. Barbara v Halozah, sedemrazrednica z eno vzporednico: nadučiteljska služba.

2. Sv. Janž na Dravskem polju, štiritirazrednica, nadučiteljska služba.

3. Sv. Marko niže Ptuj, šestrazrednica z dvema vzporednicama: 4 učiteljske službe 2 le za moške prosilce.

4. Ptujka gora, štiritirazrednica, nadučiteljska služba.

5. Sv. Vid pri Ptuj, šestrazrednica, 1 učiteljska služba le za moškega prosilca.

Pravilno opremljene prošnje je predpisanim potom vlagati pri označenih krajnih šolskih svetih do

dne 3. junija 1923.

Predsednik: Dž. F. Vodopivec s. r.

Štev. 323/II.

RAZPIS UČNIH MEST.

V marenberškem šolskem okraju se razpisujejo ta-le učna mesta:

1. Sv. Anton na Pohorju, enorazr., služba šolskega voditelja, prosto stan.

2. Sv. Jernej nad Muto, enorazr., služba za šol. voditelja, prosto stan.

3. Kapla, štiritirazr., služba za nadučitelja in 2 učitelja ali učiteljici, prosto stanovanje.

4. Marenberg, šestrazr. z eno vzp., dve službi za učitelje.

5. Muta, štiritirazr. z eno vzp., služba za učitelja.

6. Sv. Primož na Pohorju, enorazr., služba za šol. voditelja, prosto stan.

7. Trbonje, dvorazr., služba za učitelja ali učiteljico, prosto stan.

8. Vrata, enorazr., služba za šolskega voditelja, prosto stan.

Pravilno opremljene prošnje je vlagati službenim potom pri dotičnih okrajnih šolskih svetih do

dne 15. junija 1923.

Okrajni šolski svet marenberški v Slovenigradcu, dne 14. maja 1923.

Štev. 244 I.

RAZPIS UČNIH MEST.

V slovenigraškem šolskem okraju se razpisujejo v stalno namestitev ta-le učna mesta:

1. Šmiklavž, enorazr., služba za šolskega voditelja.

2. Št. Ilj pod Turjakom, štiritirazr., služba za učitelja ali učiteljico.

3. Št. Vid nad Valdekom, enorazr., služba za šolskega voditelja.

Pravilno opremljene prošnje je vlagati službenim potom pri dotičnih krajnih šolskih svetih do

dne 15. junija 1923.

Okrajni šolski svet Slovenigradec, dne 14. maja 1923.

Štev. 317/III.

RAZPIS UČNIH MEST.

V šoštanjškem šolskem okraju se razpisujejo v stalno namestitev ta-le učna mesta:

1. Sv. Andraž nad Polzelo, dvorazr., služba za učiteljico, prosto stan.

2. Škalske Cirkovce, enorazr., služba za šolskega voditelja, prosto stan.

3. Šoštani, šestrazr. s 4 vzp., dve službi za učitelje.

4. Velenje, šestrazr. z eno vzp., dve službi za učitelje.

5. Zavodnje, enorazr., služba za šol. voditelja, prosto stan.

6. Služba za učiteljico ženskih ročnih del za šole Zavodnje, Topolšca in Razbor s sedežem v Zavodnji.

7. Začasno se odda služba šolskega voditelja na enorazrednici v Topolšci pri Šoštanju: prosto stan.

Pravilno opremljene prošnje je vlagati službenim potom pri dotičnih krajnih šolskih svetih do

dne 15. junija 1923.

Okrajni šolski svet šoštanski v Slovenigradcu, dne 14. maja 1923.

Pokusite ----- **ŽIKO** ----- in se prepričajte, da ni okusnejše kave. Nadomešča pravo kavo ter potrebuje malo sladkorja, zato je tudi najcenejša. Priporočljiva je predvsem za otroke, bolnike in rekonvalescente. Številna priznanja na razpolago. Dobi se v vseh boljših trgovinah. Naroči se lahko tudi po povzetju najmanj 5 kg direktno v Pražarni „Žika“, d. z. o. z. Ljubljana, Rož. dol.